

برنز تاریخ‌ساز بختی در قونیه

پنجمین دوره رقابت‌های همبستگی کشورهای اسلامی عصر روز گذشته در قونیه پیگیری شد و کاروان ایران در رشته شمشیربازی موفق به ثبت یک مدال تاریخی شد. عصر روز گذشته درحالی‌که همه نگاه‌ها متوجه تیم سابِر مردان ایران بود، به‌ناگاه این اعظم بختی، شمشیرباز اِپه ایران بود که در کانون توجه قرار گرفت. او در مرحله انفرادی خودش را تا نیمه‌نهایی بالا کشاند و در مسابقه‌های حساس مقابل حریفی از ترکیه قرار گرفت.

صفحه ۹

سرمقاله

فراموشی برنامه‌محوری

محسن هاشمی

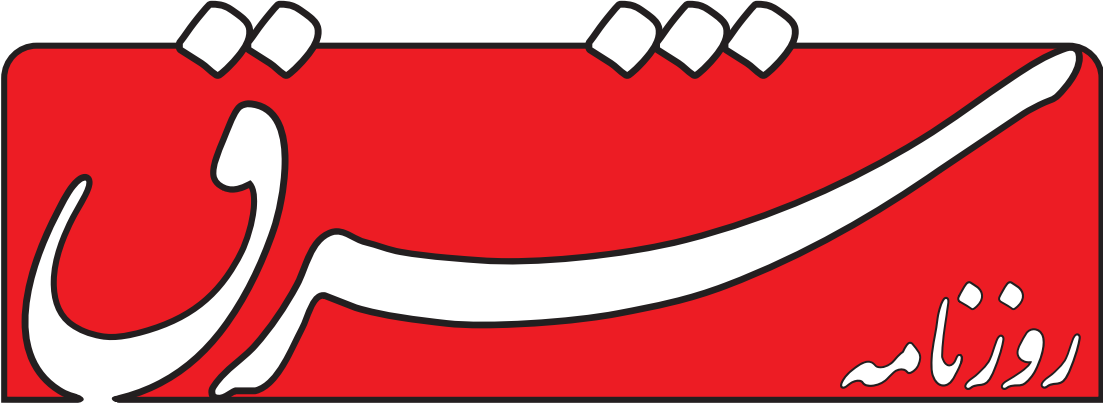
بعد از جنگ تحمیلی، در طول حداقل سه دهه، در هزاران مقاله، سخنرانی، کتاب و... از توسعه پایدار کشور صحبت شده و مثال‌هایی نیز از موفقیت‌های کشورها و کلان‌شهرهای جهان زده شده است. ولی متأسفانه با وجود چشم‌انداز برای کشور و شهرداری و برنامه‌های پنج‌ساله (هم‌اکنون برنامه ششم را به پایان رسانده‌ایم و مشغول تحریر برنامه هفتم هستیم) و طرح جامع برنامه‌های پنج‌ساله شهر تهران، بودجه‌های سالانه شهرداری، قوانین و آیین‌نامه‌های جاری و عملیاتی و طرح‌های تفصیلی، موضعی، موضوعی و اجرایی مصوب و وجود برنامه جامع پنج‌ساله شهرداری تهران، مصوب شورای شهر پنجم که در اختیار شورای ششم و شهرداری است و هنوز دو سال از آن باقی مانده و دچار بی‌توجهی و بی‌مهری است، بعید است مشکلات و نارسایی‌های متنوع تهران به دلیل نبود درآمد پایدار، حمل‌ونقل عمومی کارا و غیرالاینده و دقیق، خدمات شهری مناسب، شهرسازی و معماری مبتنی بر بازاریابیِ یافت فرسوده، صیانت فرهنگی، غنی‌سازی اوقات فراغت، شهر هوشمند و احترام به حقوق شهروندی و... به این زودی برطرف شود.قرار بود با اجرای طرح جامع، برنامه‌ها و قوانین، سطح زندگی شهروندان تهرانی روزبه‌روز بهتر و به شاخص‌های کلان‌شهرهای پیشتاز در جهان نزدیک شود، اما به دلیل فراموشی اجرای برنامه‌ها و قانون‌محوری، به سمت ناپایداری و عدم توازن در اکثر موارد مذکور پیش می‌رود.

با مطالعه و تحقیق در اجرای همه اسناد بالادستی و بررسی مشکلات و تطبیق با شاخص‌ها و استانداردهای حکمرانی خوب و اولویت‌های حوزه شهری و با در نظر گرفتن اولویت‌ها و انتظارات شهروندان، کارشناسان و بزرگان امر مدیریت شهری در مراکز تحقیقاتی و پژوهشی ازجمله مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی برای شهر تهران، مشخص می‌شود که متأسفانه با ارانه تحلیل‌ها، اطلاعات و آمارهای ناردمست از طرف مجریان و ایده‌گرایِ به جای واقع‌گرایی و عقل‌گرایی و عمل‌گرایی نسبت به حل مشکلات تهران به صورت پایدار عمل نکرده‌ایم.

تهران با سابقه ۲۰۰ساله و با حدود ۸۰۰کیلومترمربع وسعت و جمعیت ۹ میلیون نفری، ۲۲ منطقه، ۱۳۳ ناحیه، ۳۴۴ محله و بودجه فعلی سالانه حدود ۵۰ هزار میلیارد تومان، هوایی عمدتا ناسالم و غیربیک و رشد اقتصادی‌ای کشنده دارد که شوربختانه در منطقه فعال زلزله‌خیز و با ساختمان‌های آسیب‌پذیر در مقابل زلزله قرار دارد. جرائم و آسیب‌های اجتماعی کم‌رشدکن رو به افزایش است و شهرسازی نامتوازن با ۳۰ درصد مسکونی و با یافت فرسوده پروسعت، ۲۰ درصد معابر، ۱۵ درصد تجاری و اداری، ۱۰ درصد فضای سبز و ۱۰ درصد خدمات شهری، پنج درصد کشاورزی و باقی‌مانده نظامی و سایر تولید انبوه بسامند بدون جداسازی، حدود سه هزار کیلومتر معبر اعص از بزرگراه، خیابان، معبر دسترسی محلی، ۲۰ میلیون جابه‌جایی و سرعت متوسط حرکت ۲۰ کیلومتر در ساعت در حمل‌ونقل عمومی کارا و با هزارو ۵۰۰ مرکز فرهنگی، اجتماعی و ورزشی به‌عنوان یک کلان‌شهر پرمخاطره شناخته می‌شود و جایگاه مناسبی در میان کلان‌شهرهای جهان ندارد.بنابراین اداره ابرشهری مانند تهران بدون اجرای دقیق برنامه‌های همه‌جانبه امکان‌پذیر نیست و باید شهردار و مجریان، خود را موظف به اجرای دقیق برنامه دانسته و به نظارت شورای شهر تن دهند. به صورت شفاف، اطلاعات و آمار لازم در امر اجرای برنامه‌ها در اختیار مردم قرار گیرد تا پایش اجرای برنامه‌ها از طرف شورا، مردم، شورویابری‌ها و دستگاه‌های نظارتی به دقت صورت گیرد، به این صورت کم‌کم رضایت‌مندی مردم در ابعاد مختلف در امر کیفیت زندگی به دست می‌آید.علاوه بر کیفیت زندگی، تهران باید شهری جهانی یا فراملی حداقل در منطقه باشد. از مهم‌ترین شاخص‌های شهرهای فراملی می‌توان حمل‌ونقل و زیرساخت ارتباطی و مخابراتی پیشرفته، ارتباطات وسیع بین‌المللی، چندفرهنگی و پلورالیسم، امکانات اوقات فراغت درخور توجه ازجمله تأسیسات و زیربنایهای ورزشی بین‌المللی را نام برد و شهرهایی مانند توکیو، پاریس، لندن، نیویورک و... با ۱۲ شاخص مقام اول را دارند. از سنول، یکن و کوالاالامپور به‌عنوان کلان‌شهرهایی با ۹ شاخص نام برده می‌شود و دوبی، استانبول و جاکارتا با هفت شاخص در مقام سوم هستند. ولی متأسفانه تهران در وضعیت سوق به سمت سیاه‌چالگی شهری قرار گرفته و اگر به برنامه‌های کشوری و شهرداری عمل نشود، به سمت شهرهایی مانند بغداد، پیونگ‌یانگ، کابل و... پیش خواهد رفت.

با تمام مسائل مطرح‌شده، باید اذعان کرد بدنه شهرداری تهران دارای متخصصانی است که در زمره بهترین کارشناسان شهری قرار دارند و در نتیجه نباید متخصصان و سرمايه‌های علمی و اجرایی شهر که خود ثروتی برای شهر تهران محسوب می‌شوند و البته اجرای برنامه‌ها، فراموش شوند و با خرد جمعی و برنامه‌محوری و تعامل نزدیک با شورای شهر و پرهیز از قانون‌گریزی و برنامه‌گریزی و نگاه ویژه به حقوق شهروندی و ایجاد شفافیت در شهرداری و تصمیم‌سازی با متانت و خارج از هیاهو و در آرامش کامل، با در نظر گرفتن هزینه و فایده و توجه به انسان‌محوری، محیط‌زیست‌محوری، شادی‌محوری، سلامت‌محوری و فرهنگ‌محوری صورت گیرد.

ادامه در صفحه ۴

چهارشنبه ۲۶ مرداد ۱۴۰۱ • ۱۹ محرم ۱۴۴۴ • ۱۷ آگوست ۲۰۲۲ • سال نوزدهم • شماره ۴۳۵۱ • ۱۲ صفحه • ۱۰۰۰ تومان

در «شرق» امروز می‌خوانید: چیزی به اسم سینمای ایران نخواهد ماند، آسیب‌شناسی طرح اصلاح قانون استفاده بعضی از دستگاه‌ها از نماینده حقوقی در مراجع قضائی و **یادداشت‌هایی از** امیر عربی، حسین بشیری، جعفر گودرزی

امشب یا صبح فردا به نامه ایران پاسخ نهایی داده می‌شود؛ جهان در آستانه دیدن یک تصویر یادگاری و تاریخی

برجام «عکس» می‌شود؟

گزارش تیتربک را در صفحه ۳ بخوانید

می‌خواهیم فضا را امن کنیم

گفت‌وگو با هانیه توسلی و غزاله معتمد درباره بیانیه ۸۰۰ زن

هدی هاشمی، فرانک جوهری؛ چند ماه پیش بود که سمیه میرشمسی، دستیار کارگردان و برنامه‌ریز جوان سینما، روایتی از خشونت و اذیت و آزار در محیط کار توسط یک بازیگر سرشناس را منتشر کرد. بعد از این روایت، ۸۰۰ زن سینماگر در بیانیه‌ای، با تأیید «خشونت سیستماتیک» علیه زنان در سینمای ایران، خواستار برخورد قانونی با متخلفان شدند.

آنها در این بیانیه اعلام کردند: «هر فرد صاحب قدرت و شهرت در سازوکار سینمای ایران از موقعیت خود برای قلدری، تهدید، توهین، تحقیر و تعرض به زنان بهره‌برداری می‌کند، بی‌آنکه نهاد‌های قانونی، اصناف خانه سینما، سینماگران و منتقدان، آنها را وادار به پاسخ‌گویی و پذیرش مسئولیت کارشان کنند». آنها تأکید داشتند: در روایت‌هایی که از تجربه‌های دردناک زنان در سینمای ایران منتشر شده، انواع آزارهایی که زیر چتر خشونت جنسی قرار می‌گیرند مطرح شده‌اند، از جمله «هتک حرمت با الفاظ جنسی و جنسیت‌زده»، «سواستفاده از سکوت و تحمل افراد با به‌رگوگان گرفتن حق کار یا دستمزد»، «اعمال خشونت جنسی به‌وسطه تهدید موقعیت کاری قربانی»، «تماس‌های بدنی ناخواسته»، «اصرار و اجبار به عمل جنسی» و در نهایت «خشونت جسمی و تجاوز». بعد از این بیانیه، ۸۰۰ زن سینماگر کمیته‌ای پنج‌نفره را که شامل ترانه علیعدوسی،

یادداشت

تشکل‌های اجتماعی؛ حامی، شریک یا منتقد

حمزه نوذری

جامعه‌شناس و استاد دانشگاه

از سال ۱۳۹۳ روز ۲۲ مرداد هر سال به نام تشکل‌ها و مشارکت اجتماعی نام‌گذاری شده است؛ اما چگونه می‌توان درباره تشکل‌های اجتماعی و سازمان‌های مردم‌نهاد اندیشید؟ آیا این تشکل‌ها مستقل و جدا از دولت و بازار (بخش خصوصی) هستند یا در ارتباط با دولت و بخش خصوصی قرار دارند؟ آیا نقش حامی و شریک دولت و بخش خصوصی را برعهده دارند؟ یا منتقد دولت و بازار هستند؟ به نظر می‌رسد که قدر تواریک درخصوص چستی تشکل‌های اجتماعی، سم‌ها و به طور کلی جامعه مدنی داریم. براساس دیدگاه وبر، جامعه‌شناس مشهور آلمانی، اگر کنشگران با یک حس تعلق گرد هم آیند، روابط بین آنها جمعی است و اگر آنها به دلیل منافع گرد هم آیند، روابط آنها انجمنی است. تشکل‌های اجتماعی به روابط جمعی و انجمنی اشاره دارد که فهم آن هم در استقلال نسبی با نهاد‌های دولتی و بخش خصوصی و هم در ارتباط با آنها ممکن می‌شود؛ اما حد و مرزهای آن کدام‌اند؟ رویکرد دولت کمتر، بازار بیشتر (لیبرالیست‌های اقتصادی) بخش خصوصی (اقتصاد و بازار) را اساس شکل‌گیری تشکل‌های اجتماعی و در کل جامعه مدنی می‌دانند. براساس این رویکرد، بدون بازار آزاد و بخش خصوصی بزرگ و دولت کوچک، چیزی به نام تشکل‌های اجتماعی یا شکل نخواهد گرفت یا وابسته به دولت خواهد بود که در نهایت مخل آزادی فردی و پیشرفت است. برخی دیگر از متفکران، بازار و بخش خصوصی را خارج از مفهوم تشکل‌های اجتماعی (جامعه مدنی) و درعین‌حال مرتبط با هم تعریف می‌کنند. بخشی از تشکل‌های اجتماعی تا حدی درگیر روابط اقتصادی هستند. منظور کنش‌های اقتصادی است که در ساختار انجمنی قرار می‌گیرند، برای مثال، اصناف، اتحادیه‌های کارگری و انجمن‌های کارفرمایی و بازرگانی که تنظیم‌کننده فعالیت‌های اقتصادی هستند. این تشکل‌ها فعال در حوزه اقتصاد و بازار هستند؛ یعنی بخشی از دغدغه‌های آنها اقتصادی است. براساس این، تشکل‌های اجتماعی مربوط به اقتصاد بیشتر بر روابط اقتصادی انجمنی متمرکز است تا روابط مبتنی بر فردگرایی بازار یا مبادله. با این نگاه، بنگاه‌ها و شرکت‌های اقتصادی و بازار‌های مختلف مانند بازار محصول، بازار سرمایه و بازار کار بیرون از مرز تشکل‌های اجتماعی و سم‌ها (جامعه مدنی) قرار دارند؛

ادامه در صفحه ۴

«شرق» در گفت‌وگو با علیرضا پاک‌فطرت نماینده اصولگرای مجلس عملکرد دولت را بررسی کرد

مدیران «اشتباهی» سر کار هستند

معصومه معظمی، حل مشکلات اقتصادی و معیشتی مردم عمده شعار انتخاباتی مجلس و دولت بود؛ دولتی که با حمایت اکثر نمایندگان و ارکان مهم کشور روی کار آمد، اما به گواه جامعه با گذشت سه سال از عمر مجلس یازدهم و یک سال از عمر دولت سیزدهم، بخشی از وعده‌های داده‌شده محقق نشد و اهالی بهارستان و پاسور تنها به وعده‌دادن بسنده کردند.

صفحه ۲

«شرق» در گفت‌وگو با کارشناسان بررسی می‌کند

فرمول دفع خطر طالبان

روزگار سیاه مردم افغانستان تحت سلطه طالبان

۵ و ۲

بررسی منابع آبی غرب کشور

بی‌آبی ۸ روزه در ۱۰ شهر و روستای چهارمحال و بختیاری

۴ و ۱

معمای پیچیده رئیس سابق باعث سردرگمی شده است

مهدی تاج فیفا و کَشک

۹ و ۱

جوابیه سازمان بهزیستی به روزنامه «شرق»

۱۰ و ۱

یادداشت روزنامه‌نگاران

دختران دشت، دختران قهرمان

منوبدیعی

دختران دشت!

دختران انتظار!

دختران امیدهای تک

در دشت‌های بیکران

دختران قهرمان

دختران حماسه‌ساز

ناگاه شور و شوقی همه دختران دشت‌های سرسبز را دربر گرفت. دختران والیبالیست در بازی‌های کشورهای اسلامی فریاد زدند: ما به فینال رسیده‌ایم. بعد از آن در رویارویی با ترکیه، نایب‌قهرمان والیبال بازی‌های کشورهای اسلامی شدند. مدال نقره براننده تیم ملی والیبال زنان ایران بود که نایب‌قهرمان شدند. نگاه وزنه‌برداران دختر با انرژی افسانه‌ای گردآفرید اسطوره‌ای و حماسه‌ساز، مدال طلا را به گردن آویختند.

ناگاه دختران گردآفرید به میدان آمدند و کاری کردند کارستان... چه دختران پیروزی، چه دختران پیشرویی، چه ورزشکاران نام‌آوری، آنان به‌رغم همه محدودیت‌ها و کم‌توجهی‌هایی که به ورزش زنان می‌شود، در عرصه بین‌المللی نام‌آور شدند. آنان فقط به این بسنده نکردند که «شیران تر» بزیابند. خود شیر ماده شدند و غران و توفنده بین میدان آمدند و در ورزش‌های دشوار در عرصه جهانی و بین‌المللی نام‌آور شدند. آنان تصویر حماسی گردآفرید در رزم با سرباز پسر رستم را زنده کردند.

به‌راستی گردآفریدهایی که صحنه‌های جهانی ورزش را فتح می‌کنند، همواره در همه عرصه‌های زندگی به شرط حمایت کل جامعه و سازمان‌های اجتماعی و دولت می‌توانند تأثیرگذار و پیشرو در عرصه گسترده کشور باشند.

ادامه در صفحه ۴

انا لله و انا الیه راجعون

جناب آقای مرتضی شکوهی

درگذشت برادر عزیز و گرامیتان

مرحوم رضاخان شکوهی

را تسلیت عرض می‌کنیم. از خداوند سبحان

برای آن مرحوم علو درجات و برای شما

و سایر بازماندگان، صبر آرزو مندیم.

محمد علی پرویز، کیانوش امیر مظاهری

رضا ابری، مهدی پسندیده

و مهدی رحمانیان

ادامه در صفحه ۴